

Број 38/2024
Датум 23.01.2024. године

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА
ЗА 2023. ГОДИНУ**

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА ЗА 2022. ГОДИНУ

1. Увод

Завичајни музеј Јагодина, као установа заштите покретних културних добара, током 2023. године је обављао послове предвиђене планом рада за 2023. годину, а на основу Закона о музејској делатности, Закона о култури, Закона о културном наслеђу, Решења Министарства културе о утврђивању територијално надлежних музеја, Статута Завичајног музеја Јагодина, као и на основу Одлуке о буџету Скупштине града Јагодине за 2023. годину. Овај извештај о раду је сачињен на основу извештаја кустоса музеја и извештаја руководиоца служби.

2. Основна делатност

Основна делатност се одвијала по плану рада за 2023. годину, уз оправдано прилагођавање објективним околностима.

Радно време Завичајног музеја Јагодина је било од 08 до 18 часова, а суботом од 10 до 15 часова. Недељом је стална поставка повремено отворана за унапред најављене поставке.

3. Кадрови

У Завичајном музеју Јагодина је послове на заштити и коришћењу културних добара током 2023. године обављало 25 радника и то 18 радника на неодређено време 1 радник на одређено време и 6 радника по уговору о делу. Књиговодствени и обрачунски послови обављани су, као и до сада, у оквиру заједничке службе при надлежној Градској управи.

4. Финансирани пројекти од стране Министарства културе Републике Србије у 2023. години

У 2023. години била су 2 пројекта финансирана од стране Министарства културе Републике Србије. За њих је укупно добијено 732.004,00 динара.

У оквиру својих области деловања, одељења и службе Завичајног музеја Јагодина у 2023. години су поднели следеће извештаје:

АРХЕОЛОШКО ОДЕЉЕЊЕ

Музејски саветник Смиљана Додић

☞ Инвентаризација и дигитализација грађе

Настављен је рад на инвентарисању и дигитализацији предмета Античке збирке. Након проглашења културним добром инвентарисано је 100 предмета, у ЛИС унето 83 јединица грађе. Начињено 350 фото снимака предмета.

☞ Прикупљање грађе

☞ Учесће у раду Комисије за набавку музејских предмета – 10 састанака. Решавано о статусу 326 предмета, од којих је 220 испунило критеријуме за проглашење културним добром.

☞ Камени пројектил са Брајковачко/Опарићке косе, поклон Горана Јаковљевића из Белушића (ЦКУ 5831)

☞ Музејски инвентар/ културна добра се приновљавају сукцесивном обрадом студијског инвентара затеченог преузимањем Античке збирке 2019. године (100 предмета).

☞ Теренски рад

☞ Археолошка проспекција јагодинског краја (01.–28.11.2023.)

☞ Стручни консултант на археолошким ископавањима Завичајног музеја „Параћин“ на утврђењу Петрус

☞ Стручни надзор у музејима у Ћуприји, Параћину и Сењском руднику, Природњачком центру и Ресавској библиотеци у Свилајнцу, спомен кућама Стевана Синђелића у Грабовцу и Лазе Стаојановића у Кушиљеву, манастирским збиркама у Раваници и Каленићу, као и цркви полубрвнари у Грабовцу.

☞ Обилазак каменолома под утврђењем „Град“ у Превешту, ради издавања услова за измене ГУП Рековац, са екипом Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу

✂ Територијална надлежност

- ✂ Ревизија музејских збирки у Музеју Хореум Марги – Равно Ђуприја (март – октобар 2023.)
- ✂ Ревизија музејских збирки у Музеју угљарства Сењски Рудник (март – децембар 2023.)
- ✂ Обилазак манастира Раваница, увид у стање збирке са старих археолошких ископавања (30.-31.10. и 15.12.2023.)
- ✂ Обилазак манастира Каленић, започето евидентирање, фотографисање и обрада фонда манастирске ризнице (21.-23.12. 2023.)
- ✂ Природњачки центар, Центар за културу и Ресавска библиотека у Свилајнцу, Спомен кућа Стевана Синђелића у Грабовцу – увид у збирке; препорука за покретање пројекта конзервације икона из цркве полубрвнаре у Гложану, поводом јубилеја 300-годишњице
  - ✂ Завичајни музеј „Параћин“ – утврђивање степена реализације усклађивања са законским оквиром, по препорукама из децембра 2022.

✂ Обрада грађе и публиковање

- ✂ Обрада и припрема материјала из Манасије за инвентарисање и публиковање у оквиру монографије Републичког завода за заштиту споменика културе у Београду.
- ✂ Обрада материјала и израда типологије керамике са археолошких ископавања „Јерининог града“ у селу Војска
  - ✂ Рецензија монографије *Касноантичка некропола Венчац* Славице Ђорђевић, конзерватора саветника Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу

✂ Излагачка и промотивна делатност, рад са публиком

- ✂ Гостовање изложбе *Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите* у Народном музеју у Крушевцу (април 2023.године)
- ✂ Гостовање изложбе *Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите* у Музеју угљарства Сењски Рудник поводом Ноћи музеја и манифестације Музеји за 10 (мај – јуни 2023.)
- ✂ Гостовање изложбе *Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите* у Завичајном музеју у Руми (јули 2023.године)
- ✂ *Знаш шта смо радили прошле јесени?* , коауторска изложба са С.Перић (17.08-27.12.2023)
- ✂ Више стручних вођења по Сталној поставци
- ✂ Стручне експертисе новца, накита и налаза оруђа и оружја
- ✂ Осам објава на блогу музеја
- ✂ 13 чланака у Новом путу, Новостима, порталима, 10-так видео прилога за РТС, Коперникус, крушевачке и румске телевизије.

Виши кустос Соња Перић

1. ОБРАДА и ПУБЛИКОВАЊЕ МУЗЕЈСКИХ ПРЕДМЕТА
  - 1.1. Музејска документација, реинвентар и инвентар, дигитализација музејске грађе кроз Јединствени информациони систем за музеје(36 уноса);
  - 1.2. Фотографисање музејских предмета (1525снимака);
  - 1.3. Обрада, сигнирање и фотографисање теренског инвентара (ЦКУ 5811), прикупљеног рекогносцирањем кроз пројекат „Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“ (април-мај 2023.);
2. ТЕРЕНСКИ РАД
  - 2.1.Учешће на археолошким ископавањима у оквиру Сталне археолошке радионице неолитизација централног Поморавља(10.07.-16.08.2023.);
  - 2.3. Археолошка проспекција јагодинског краја (01.–28.11.2023.) рекогносцирање терена слива Белице и црновршких села у оквиру пројекта Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“ финансираног од Министарства културе РС у сарадњи са Археолошким институтом у Београду;
3. ТЕРИТОРИЈАЛНА НАДЛЕЖНОСТ
  - 3.1.Израда плана рада територијално надлежног музеја за 2023. годину (07.02.2023)
  - 3.2. Ревизија музејских збирки у Музеју Хореум Марги – Равно Ђуприја (март – октобар 2023.)
  - 3.3. Ревизија музејских збирки у Музеју Угљарства Сењски Рудник (март – децембар 2023.)
  - 3.4.Обилазак манастираРаваница, увид у стање збирке са старих археолошких ископавања и предузимање почетних радњи за евидентирање, паковање, обележавање, депоновање и излагање грађа (30.-31.10. и 15.12.2023.)
  - 3.5. Обилазак манастира Каленић, започето евидентирање, фотографисање и обрада фонда манастирске ризнице (21.-23.12. 2023.);

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

4. РАД СА ПУБЛИКОМ, РАДИОНИЦЕ, ПРОМОЦИЈЕ И ДРУГО
  - 4.1. Пријем публике на сталној поставци, у оквиру редовног ангажовања;
5. ИЗЛОЖБЕ
  - 5.1 Аутор изложбе, са С. Додић, Знаш шта смо радили прошле јесени? – представљени резултати рада Археолошког одељења у 2023, отварање 17.08.2023., трајање до 27.12.2023;
6. СТРУЧНИ СКУПОВИ и ОБУКА
  - 6.1. Учешће у раду 46. скупа Српског археолошког друштва и Археолошке скупштине одржане у Сомбору(25-27.05. 2023);
7. САРАДЊА СА ИНСТИТУЦИЈАМА И ПОЈЕДИНЦИМА И ПОСЕТЕ ДРУГИМ МУЗЕЈИМА И ИЗЛОЖБАМА
  - 7.1. Сарадња са Археолошким институтом у Београду на реализацији пројекта „Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“;
  - 7.2. Помоћ у изради мастер тезе zoomorphic figurines of the Starčevo-Körös- Criş culture, the Vinča culture and the Kodžadermen-Gumelnita-Karanovo VI culture и уступање на коришћење грађе из Збирке камених доба Јулији Лукнер, Institut für Ur- und Frühgeschichteder Christian-Albrechts-Universität Kiel (јануар-фебруар 2023.);
8. ПРОЈЕКТИ
  - 8.1. Писање (јануар 2023),руковођење и реализација пројекта подржаног од Министарства културе РС „Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“ (03.08.2023. – 15.12.2023.)
9. ПРЕВЕНТИВНА КОНЗЕРВАЦИЈА И КОНЗЕРВАЦИЈА
  - 9.1. Замена силика гела у посебној музејској витрини на сталној поставци
10. МЕДИЈИ
  - 10.1. Текст за недељник Нови пут – „46. годишњи скуп и Скупштина Српског археолошког друштва“ стр. 10 (14.06.2023.)
  - 10.2. Текст (интервју) за недељник Нови пут – „Наставак пројекта Систематска археолошка проспекција јагодинског краја“ стр.9 (04.10.2023.)
  - 10.3. Снимање емисије Гастрономад – Јухор (мај 2023.);
  - 10.4. Блог на сајту Музеја: Додир музеја и гастрономије (23.05.2023);
  - 10.5. Сајту Музеја - блог: На 46. годишњем скупу Српског археолошког друштва презентован заједнички пројекат Завичајног музеја Јагодина и Археолошког института Београд (09.06.2023);
  - 10.6. Прилог РТС-а са отварања изложбе „Знаш шта смо радили прошле јесени?“ (17.08.2023.)
  - 10.7. Снимање прилога за КЦН Јагодина на терену у току рекогносцирања (09.11.2023.)
11. КОМИСИЈЕ
  - 11.1. Учешће у раду Комисије за попис основних средстава (децембар 2023).

ИСТОРИЈСКО ОДЕЉЕЊЕ

Музејски саветник Душко Грбовић

ПРИКУПЉАЊЕ ГРАЂЕ

У протеклом периоду прикупљено је путем поклона, личном активношћу и активношћу сарадника 47 (четрдесет седам) јединица грађе (13 немачких илустрованих часописа, 1 укоричени комплет листа „Нови пут“ за 2022. годину, 1 крајцара с почетка 19. века, 2 заставе (1 копија заставе 2. пешадијског пука «Књаз Михаило» српске војске, 1 застава СФРЈ) 2 новчанице (20 и 100 српских динара 1.5.1941), 11 јединица грађе који се односе на парламентарне изборе 17. децембра 2023. (1 плакат, 8 летака, 1 пропагандни материјал, 1 пропагандна публикација), 17 јединица грађе везаних за 49. фестивал «Дани комедије» (2 плаката, 4 примерка билтена, 1 програм, 1 каталог изложбе о Мири Бањац, 1 програм представе, 4 примерка штампе, 3 карте, 1 каталог књига «Слио»).

Нотирано је да је из листа «Политика» исечено 26 (двадесет шест) текстова који се односе на Јагодину и Средње Поморавље .

Из листа «Нови пут» скенирано је 18 (осамнаест) текстова који се односе на активности Завичајног музеја, раднике и сараднике установе. Евидентирано је 22 (двадесет и два) текста која се односе на активности ЗМЈ, радника и сарадника установе.

ОБРАДА ГРАЂЕ

У Централну књигу уласка уведено је укупно 546 (пет стотина четрдесет шест) јединица грађе (13 немачких илустрованих часописа, 1 комплет листа «Нови пут» за 2022, 532 копије листа «Моравски гласник (1930-1940)).

Статус културног добра стекло је 3 (три) јединице грађе (све раније прибављене јединице грађе).

У инвентарне књиге збирке унети су подаци за 322 (триста двадесет две) јединице грађе (збирка архивалија (1), збирка старе и нове штампе (2), збирка оружја и војне опреме од 16. века до данас (44), збирка знамења (275)).

У табелу Студијске збирке збирке старе и нове штампе унети подаци за 14 (четрнаест) јединица грађе.

У Јединствени информациони систем Србије (ЈИС) унети су подаци за 163 (сто шездесет три) јединице грађе.

Везано за попис вршено је и одређивање вредности предмета по збиркама. Комплетно обрађено 2 збирке, а обухваћено је 519 (пет стотина деветнаест) јединица грађе (збирка оружја и војне опреме од 16. века до данас (244), збирка знамења (275)).

Делимично окончана конзервација 47 (четрдесет седам) јединица грађе у оквиру пројекта колегинице Соње Перић, археолога (још није добијено 3 траке за одликовања и 3 кутије за одликовања).

Музејски фотограф је начинио 1145 (хиљаду сто четрдесет пет) дигиталних снимака за потребе овог дела Историјског одељења.

ИЗЛОЖБЕНА ДЕЛАТНОСТ

Током 2023. године била је следећа изложбена активност:

- Гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“, Универзитетска галерија у Крагујевцу (12.01.-10.02.2023)
- Гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“, Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи (18.04.-22.05.2023)
- Гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“, Свечана сала Савеза Срба у Румунији, Темишвар (12.09.-24.10.2023)
- Гостовање изложбе „Генерал Душан Додић – јунак Великог рата“, О.Ш. «Раде Додић», с. Милутовац (Трстеник) (07-30.11.2023)
- Рад на изложби поводом 50. фестивала «Дани комедије» (заједно са Маријом Вулић из Културног центра «Светозар Марковић»)

ПУБЛИКОВАНИ ТЕКСТОВИ-РАДОВИ

1. Коаутор текста у каталогу изложбе «Генерал Душан Додић – јунак Великог рата», Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац 2023.
2. *Активност Завичајног музеја Јагодина – Отворена изложба о Душану Додићу у Крагујевцу*, Нови пут, број 2824, година LXXVII, Јагодина, 25. јануар 2023, стр. 10
3. *ТУРСКЕ ПЕШАДИЈСКЕ ПУШКЕ СИСТЕМА МАУЗЕР М.1887 ИЗ ЗБИРКЕ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА*, Топлички зборник, чалопис за друштвено-хуманистичке науке, година VII, број 7, Народни музеј Топлице-Историјски архив Топлице, Прокупље 2022, стр. 7-18
4. *Активности Завичајног музеја Јагодина – Изложба о Душану Додићу у Врњачкој Бањи*, Нови пут, број 2837, година LXXVIII, Јагодина, 26. април 2023, стр. 11
5. *У Врњачкој Бањи отворена изложба о Душану Додићу* – текст за блог Музеја (3. мај 2023) поводом изложбе и промоцији књиге о Душану Додићу у Врњачкој Бањи 18.4.2023
6. *Изложбом Слободана Штећића започиње овогодишња манифестација «Музеји за 10»* – текст за блог Музеја (8. мај 2023) поводом манифестације «Музеји за 10»
7. *У Завичајном музеју Јагодина од 13. до 19. маја 2023. године – Музејска манифестација „Музеји за 10“*, Нови пут, број 2839, година LXXVIII, Јагодина, 10. мај 2023, стр. 9
8. *Активности Завичајног музеја Јагодина – Промоција књиге о Душану Додићу у Белој Цркви*, Нови пут, број 2843, година LXXVIII, Јагодина, 7. јун 2023, стр. 10
9. *О Душану Додићу* – текст за блог Музеја (19. септембар 2023) поводом изложбе и промоцији књиге о Душану Додићу у Темишвару 12.9.2023.
10. *Делатност Завичајног музеја Јагодина – О Душану Додићу у Темишвару*, Нови пут, број 2859, година LXXVIII, Јагодина, 26. септембар 2023, стр. 7

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

11. *Активност Завичајног музеја Јагодина – Душан Додић у Милутовцу*, Нови пут, број 2866, година LXXVIII, Јагодина, 15. новембар 2023, стр. 7
12. *Душан Додић у Милутовцу* - текст за блог Музеја (20. новембар 2023) поводом изложбе и промоцији књиге о Душану Додићу у селу Милутовцу код Трстеника 7.11.2023.
13. *Формирање подружнице Српског историјског друштва* - текст за блог Музеја (21. новембар 2023) поводом формирања подружнице Српског историјског друштва у простору Завичајног музеја 15.11.2023.
14. *Активност историчара Поморавља – Формирана подружница Српског историјског друштва*, Нови пут, број 2871, година LXXVIII, Јагодина, 20. децембар 2023, стр. 10

Каталози

1. Коаутор текста у каталогу изложбе «Генерал Душан Додић – јунак Великог рата», Универзитет у Крагујевцу, Крагујевац 2023.

Стручни часописи

1. *ТУРСКЕ ПЕШАДИЈСКЕ ПУШКЕ СИСТЕМА МАУЗЕР М.1887 ИЗ ЗБИРКЕ ЗАВИЧАЈНОГ МУЗЕЈА ЈАГОДИНА*, Топлички зборник, часопис за друштвено-хуманистичке науке, година VII, број 7, Народни музеј Топлице-Историјски архив Топлице, Прокупље 2022, стр. 7-18

Штампа

1. *Активност Завичајног музеја Јагодина – Отворена изложба о Душану Додићу у Крагујевцу*, Нови пут, број 2824, година LXXVII, Јагодина, 25. јануар 2023, стр. 10
2. *Активности Завичајног музеј Јагодина – Изложба о Душану Додићу у Врњачкој Бањи*, Нови пут, број 2837, година LXXVIII, Јагодина, 26. април 2023, стр. 11
3. *У Завичајном музеју Јагодина од 13. до 19. маја 2023. године – Музејска манифестација „Музеји за 10“*, Нови пут, број 2839, година LXXVIII, Јагодина, 10. мај 2023, стр. 9
4. *Активности Завичајног музеја Јагодина – Промоција књиге о Душану Додићу у Белој Цркви*, Нови пут, број 2843, година LXXVIII, Јагодина, 7. јун 2023, стр. 10
5. *Делатност Завичајног музеја Јагодина – О Душану Додићу у Темишвару*, Нови пут, број 2859, година LXXVIII, Јагодина, 26. септембар 2023, стр. 7
6. *Активност Завичајног музеја Јагодина – Душан Додић у Милутовцу*, Нови пут, број 2866, година LXXVIII, Јагодина, 15. новембар 2023, стр. 7
7. *Активност историчара Поморавља – Формирана подружница Српског историјског друштва*, Нови пут, број 2871, година LXXVIII, Јагодина, 20. децембар 2023, стр. 10

Блог Музеја

1. *У Врњачкој Бањи отворена изложба о Душану Додићу* – текст за блог Музеја (3. мај 2023) поводом изложбе и промоцији књиге о Душану Додићу у Врњачкој Бањи 18.4.2023
2. *Изложбом Слободана Штетића започиње овогодишња манифестација «Музеји за 10»* – текст за блог Музеја (8. мај 2023) поводом манифестације «Музеји за 10»
3. *О Душану Додићу* – текст за блог Музеја (19. септембар 2023) поводом изложбе и промоцији књиге о Душану Додићу у Темишвару 12.9.2023.
4. *Душан Додић у Милутовцу* - текст за блог Музеја (20. новембар 2023) поводом изложбе и промоцији књиге о Душану Додићу у селу Милутовцу код Трстеника 7.11.2023.
5. *Формирање подружнице Српског историјског друштва* - текст за блог Музеја (21. новембар 2023) поводом формирања подружнице Српског историјског друштва у простору Завичајног музеја 15.11.2023.

У штампи:

«Текстови о Сењском руднику у листу «Моравски гласник» (1930-1940)», Зборник радова са научног скупа «Улога рударства у индустријализацији и модернизацији Србије у 19.и 20.веку» у Сењском Руднику одржаном 11. јула 2023. године.

ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ

Активност везана за манифестацију «Музеји за 10» која је ове године одржана од 13-19. маја 2023. (особа за контакт; слао податке; одржао предавање «Грађа из збирки Завичајног музеја Јагодина о Јагодини и околини у Балканским ратовима 1912-1913», Галерија ЗМЈ, 17. мај 2023).

Одржано неколико промоција књиге: Душан Додић, *Ратни дневник 1918-1919*, Јагодина-Трстеник 2018. (Факултет за хотелијерство и туризам у Врњачкој Бањи, 18.04.2023; Читаоница Народне библиотеке Бела Црква, 24.05.2023; Свечана сала Савеза Срба у Румунији, Темишвар, 12.09.2023). О књизи је говорено на отварању изложбе о Душану Додићу у О. Ш. «Раде Додић», с. Милутовац (Трстеник), 07.11.2023.

Учествовао на научној скупци «Улога рударства у индустријализацији и модернизацији Србије у 19.и 20. веку» који је одржан у Сењском Руднику 11. јула 2023. са темом «Текстови о Сењском руднику у листу «Моравски гласник» (1930-1940)».

Учествовао у снимању документарног серијала о Милосаву Здравковићу Ресавцу који је реализовао ТВ Центар (Свилајнац) (позајмица предмета за снимање играних сцена; снимање прилога о делатности Милосава Здравковића Ресавца).

Контакт са колекционарем пива из Војводине коме је дата 1 флаша Wander пива којег је произвела Јагодина пивара.

Активност везана за скенирање публикације Dušan Vukićević, IZBOR IZ GRAĐE ZA HRONIKU SVETOZAREVA, I-II, priredjivač dr Milisav Obradović, Svetozarevo, decembar 1980. godine која је планирано да се штампа и где би требало да напишем део текста.

Нотирано је да је урађено 11 потврда за пререгистрацију оружја.

Говорио разним групама посетилаца на сталној изложбеној поставци.

Рад са странкама по разним питањима (процена вредности предмета, помоћ око тражења података за њихове претке и друго).

Слати подаци за публикацију о културној баштини у периоду 1941-1944. године.

Узео учешћа у активностима Музејског друштва Србије. Крајем марта био на скупштини друштва у Београду. Био активан и у Секцији историчара МДС (као члан секције историчара МДС узео учешћа у формирању Српског историјског друштва (основано 15.09.2023. Узео учешћа у формирању подружнице Српског историјског друштва за Поморавље (Расински и Поморавски округ) која је формирана у Завичајном музеју 15. новембра 2023.)

Учествовање у активностима НК ICOM Србија огледало се кроз активност у раду удружења електронским путем.

Прочитан одређен број библиографских јединица везаних за стручни рад.

Извештај је састављен на основу увида у дневник рада, електронску базу података (ЈИС), Централну књигу уласка (ЦКУ), инвентарних књига, на основу податка музејског фотографа, податка добијеног од лица задуженог за ЈИС, табеле студијских збирки.

УМЕТНИЧКО ОДЕЉЕЊЕ

Музејски саветник др Бранислав Цветковић

1. Теренски изласци

- обилазак терена у склопу редовне делатности и по засебним пројектима (Иванковац, Старо гробље Јагодина, Раваница, Манасија, Јошаница);

- обилазак музејских, библиотечких и црквених установа са културно-историјским збиркама у склопу стручног надзора по територијалној надлежности (Деспотовац, Свилајнац, Ћуприја, Сењски Рудник, Раваница, Параћин, Каленић).

2. Прикупљање грађе

- обављан редовни рад у Комисији за откуп и набавку музејског материјала;

- приновљена грађа за Збирку старе и ретке књиге: Д. М. Динић, *Први пут кроз Албанију са Шумадијским албанским одредом 1912. Призрен – Драч*, Нова штампарија „Шумадија“ – А. Јовановића, Крагујевац 1922, броширано, 90 стр.; D. R. Aćimović, *Pevanija & Dopev*, Garamond MСMLXIII, (Johannesburg): 1963, 25 str.: il.; 21; *Allerzekersten troost in den Uystersten Nood, Van God Almatig te verwaiten door de Voórspraeke van de Heylige Maegd en Martelaeresse Barbara, voór alle devote christenen, ingeschreven in het oud en vermaerd Broederschap tot haerder eere opgerecht en vernieuwt in de Parochiale Kerk van Onze L. Vrouwe binnen Antwerpen*, Philippe Ville, Antwerpen 1823, 31 p. : ill.; В. Р. Петковић, *Стари српски споменици у Јужној Србији*, Тифдрук-штампа Графичког Завода „Макарије“ А.Д., Београд – Земун 1924, XVI + 48 стр.; *Мемоари Стефана-Стевче-Михаиловића у два дела од 1813 до 1842 и од 1858 до 1887*, ур. Ж. Живановић, Графички завод »Макарије« А.Д. у Земуну, Београд 1928, 347 стр.;

- приновљена грађа за Збирку епиграфике: *Портрет Јована Косовљанина*, керамички медаљон с црно-белим снимком (14x11,5 cm), инв. бр. 1610; *Портрет Михаила Косовљанина*, керамички медаљон с црно-белим снимком (16x13,5 cm), инв. бр. 1611; *Заједнички портрети Арама и Армене Сукијасијан*, керамички медаљон са црно-белим снимком (19x14,5 cm), инв. бр. 1612;

- поклон архитектонског плана куће Лађаревића у Левачкој чаршији бр. 33 у Јагодини;

- поклон Р. Милосављевића 9 књига о баштини Хрватске, Славоније и Крижеваца

3. Обрада грађе

- попуна нових инвентарних књига: *Збирка архитектуре*, *Збирка епиграфике*, *Збирка копија фресака*, *Збирка фреско фрагмената*, *Збирка икона*, *Збирка скулптуре*.

4. Изложбена делатност

- у оквиру „Видовданских свечаности“ у Музеју „Хореум Марги – Равно“ у Ћуприји је 26. јуна постављена пригодна тематска изложба „Слика и историја у Србији средњег века“ коју чине 11 копија из Збирке копија фресака и 1 копија из Збирке рукописа, изложба је трајала до 18 јула;
- помоћ у постављању изложбе археолошке грађе „Да ли знаш шта смо радили прошле јесени“.

5. Конзервација и заштита музејских предмета

- након састанка музејског колегијума с презентацијом две варијанте коаутора Идејног решења с Архитектонског факултета БУ за санацију, реконструкцију и адаптацију зграде Завичајног музеја, обављао сам више заједничких већања с колегама и саставио захтеве за прилагођавање и исправку појединих предлога;
- у трагању за оптималним решењем за адаптацију музејске грађе одржавао кореспонденцију са стручним тимом с Архитектонског факултета БУ;
- окончана конзервација по пројекту руководиоца археолога С. Перић већег броја предмета из *Збирке културних и богослужбених предмета* од метала, и по приспећу сређена је конзерваторска документација за грађу: крстови поскурници (инв. бр. 165, 167, 168, 171); крстови реликвијари (инв. бр. 166, 172, 1247); кандила (инв. бр. 180, 182, 185, 186, 187, 188, 190, 409, 1214); свећњак (инв. бр. 410) и врх црквене оградe (инв. бр. 1246);
- Иван Ђелић радио додатне интервенције на једном брорју икона на конзервацији.

6. Публиковање резултата истраживања и обраде музејске грађе

- *Revisiting Chronology Issues in Ravanica, Niš & Byzantium*. Twenty First Symposium, Niš, 3-5. June 2022. The Collection of Scientific Works XXI, ed. M. Rakocija, Niš 2023, pp. 283-302 (Нови осврт на хронолошка питања Раванице, стр. 303), са 8 слика;
- *Слика и историја у Србији средњег века*, Изложба копија фресака. Каталог, Музеј „Хореум Марги – Равно“, Ћуприја 2023, 12 стр.;
- *Минхенски српски псалтир: илуминација и контекст*, Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности XIII, Научни скуп Деспотовац-Манасија, 20-21. август 2022, ур. Г. Јовановић, Деспотовац-Београд 2023, стр. 149-190 (The Serbian Psalter from Munich: Illumination and Context, p. 173), са 17 сл.;
- *Двострана икона с Тренодузом и Голготским крстом*, https://www.academia.edu/108032998/B_Cvetkovi%C4%87_Icon_with_Threnodusa_and_Golgotha_Cross;
- *Royal Imagery of King Milutin in Historical Context Revisited*, Holy King Milutin and his Age: History, Literature, Art, Thematic Collection of Papers from the International Scientific Conference “King Milutin and the Palaeologan Age: History, Literature, Cultural Heritage,” Skopje, October 24-26, 2021, eds. J. S. Ćirić, S. Ubiparipović, Kragujevac 2023, pp. 667-691 (Још једном о владарским представама краља Милутина у историјском контексту, стр. 691-692), with 10 fig.;
- *Средњи век у српској науци, историји, књижевности и уметности XIII*, ур. Г. Јовановић, Дани српскога духовног преображења XXX, Народна библиотека „Ресавска школа“, Деспотовац – Институт за српски језик САНУ, Београд, 2023, 289 стр., Прилози за књижевност, језик, историју и фолклор LXXXIX, Београд 2023, стр. 208-218 (у коауторству са Н. С. Вуловић Емонтс и М. Б. Ивановићем).

- текст у штампи: Stefan RONDEWALD, *Sacralizing the Nation through Remembrance of Medieval Religious Figures in Serbia, Bulgaria and Macedonia*, translated by Tim Barnwell, éd. Florin CURTA and Dušan ZUPKA, Leiden – Boston, Brill, 2022; Volume 1, 485 p; Volume 2, 495 p. (East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450). ISBN : 978-90-04-38036-3, 978- 90-04-51630-4. Prix : € 119,00., (приказ двотомне капиталне студије писан по позиву редакције часописа *Le Moyen Âge. Revue d’Histoire et de Philologie*).

- текстови у изради: *Свети Симеон Немања и политичка теорија у доба Лазаревића* и *Realia vs. Regalia: Regency Insignia in Context*.

7. Учешће на скуповима и семинарима

- Ниш и Византија, Ниш, 1-3 јун, саопштење: *Realia vs. Regalia: Regency Insignia in Context*.
- Средњи век у историји и култури српског народа, Деспотовац, 19-21. август, саопштење: *Св. Симеон Немања и политичка теорија у доба Лазаревића*.

8. Педагошко-пропагандни рад

- текстови за блог музејског веб-сајта (*Култура сећања и заборав*, 18. јануар 2023; *Амајлија и сувенир*, 1. март; *Гроф Монте Кристо међ’ Србима*, 24. март; *Урбан у урбанизму!?*, 7. април; *Где оде сусед?*, 24. април; *Слика и историја у Србији средњег века*, 28. јун; *Листајући стару штампу...*, 17. јул; *Годишња доба, благостање*, 10. август; *Чудо у Кани из Каленића – предрагоцени уникум*, 13. септембар; *Усуд једног поклона*, 25. септембар; *Без мира ни у смрти*, 12. октобар; *Једини оригинални отисак?*, 10. новембар; *Петар Момировић – први Јагодинац историчар уметности*, 1. децембар);

- водио групу странаца кроз сталну поставку преко „Еразмус“ програма Учитељског факултета у Јагодина;
- водио стручњаке са колеца из Каира (музеји, манастири).

9. Стручно усавршавање

- наставак припрема за једногодишњи боравак у Дамбартон Оуксу, Вашингтон, САД.

10. Учешће у пројектима и сарадња

- помагао литературом и консултацијама др Предрага Милосављевића, Учитељски факултет, Београд;
- помагао литературом да Велибора Лазаревића, Београд;
- помагао литературом и консултацијама мр Марију Михајловић Shipley, Свонси, докторанда на Кортолд институт, Лондон;
- сарадња с Биљаном Црвенковић из Музеја историје Југославије у вези Идејног пројекта Виле Б.О.Р. на Дедињу из Збирке архитектуре, инв.бр. 1312;
- рецензија рада др В. Даутовића *Уметничка обрада сребра и црквена визуелна култура Ужица у 19. веку* за часопис *Саопштења РЗЗСК*;
- рецензија за рад др Г. Јанићијевића *Материнства и туговања у фокусу зидног сликарства Богородичине цркве у Доњој Каменици* за зборник радова са научног скупа *Ниш и Византија* из 2022;
- рецензија за рад др Б. Гугољ и Д. Тешкић Радовановић *The Symbolism of Light and the Lighting of Sacred Buildings in the Period from Late Antiquity to the Late Middle Ages: Continuity and Change through Selected Examples from the Territory of Serbia* за зборник радова са научног скупа *Resistance and changes in the culture and art of the Middle Ages* одржаног у Ријечи 2021;
- рецензија за рад др Мануеле Штудер-Карлен *Image and Liturgy: The Church of the Archangels in Tanghili* за међународни часопис *Convivium* 2023;
- рецензија за рад др Ј. Ђирић *Beyond Constantinople: Constructing Xópa in the King's Church in Studenica* за зборник радова са научног скупа *Краљ Милутин и доба Палеолога*;
- рецензија за рад др Nicholasa Johnsona *Continuity and change in the sacred art of the ramified Byzantine empire* за зборник радова са научног скупа *Краљ Милутин и доба Палеолога*;
- достављање фото грађе из Каленића по молби Т.О. Рековац;
- препорука за пројекат *Израда предлога одлуке о утврђивању Друмско-железничког моста на Великој Морави код Свилајнца за непокретно културно добро* Завода за заштиту споменика културе Крагујевац;
- наставак формалног учешћа у пројекту на позив Балканолошког института САНУ;
- сарадња са Старом црквом на припреми пројекта конзервације и обнове иконостаса;
- настављен рад у музејском пројекту *Манастир Раваница: археологија, фортификације, црква, зидно сликарство*, ЗМЈ бр. 272/2022;
- настављено учешће у међународном пројекту COST истраживања текстила и костима;
- препоруке за Ђорђа Миловановића, историчара ументости из Завода за заштиту споменика културе у Крагујевцу за наступајуће пројекте;
- наставак пројекта *Манастир Нова Павлица и Трсатски реликвијар*.

Музејски саветник Јасмина Трајков

1. ПРИКУПЉАЊЕ ГРАЂЕ

Збирке су обogaћене за укупно **6 предмета**.

1.1. Поклон:

- Предмете су поклонили Ђорђе Филиповић (Јагодина), Славољуб Филиповић (Јагодина), Слободан Штећић (Јагодина), Мирослав Михњак (Госпођинци), Саша Ракезић (Београд)
- Збирка предмета од стакла: 1 предмета; Збирка фотографије до 1941. године: 2 предмета; Збирка разгледница: 1 предмет; Збирка одевања: 1 предмет; Збирка сликарства: 1 предмет

2. ПРЕВЕНТИВНА ЗАШТИТА

Крајем октобра набављени су дата логери за мерење температуре и релативне влажности и постављени у свим депоима и изложбеним просторима музеја.

3. ДОКУМЕНТАЦИЈА

3.1. У ЛИС је унето укупно 36 предмета

3.2. У нове инвентарне књиге унето је 36 предмета

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

3.3. Раду оквиру Службе за документацију:

- у хемеротеку унето: 41 јединица и 17 јединица у евиденцији видео прилога
- вођена евиденција стручног и научног рада кустоса и документација едукативних програма
- у Књигу уласка у ЈИС-у унето 14 јединица

3.4. Дигитализовано је 286 предмета из Збирке фотографија до 1941. године (укупно 1144 скена – аверс/реверс; JPEG/TIFF)

4. СТРУЧНИ РАД

4.1. Одобрење за коришћење репродукција предмета из збирки ЗМЈ дата су: Христини Микић, Конзерваторско-рестаураторском атељеу “Агачне”, Сотирису Поспорелису, Живојину Андрејићу

4.2. Душко Грбовић - позајмица: налив перо, збирка реалија, инв.бр. 42 за потребе излагања на изложби у Основној школи у Милутовцу

4.3. Објављени радови:

- 1) Ј. Трајков, Слободан Штетић: слике, Јагодина 2023. (каталог изложбе)

4.4. Теренски рад:

- фотографисање градске архитектуре и знаменитости за потребе музејске документације у сарадњи са Ђорђем Филиповићем (септембар-децембар 2023)

5. ИЗЛОЖБЕ

Слободан Штетић - слике

трајање: 11. мај – 11. јун 2023.

место одржавања: Завичајни музеј Јагодина

Самостална изложба слика Слободана Штетића одржана у оквиру манифестације „Музеји за 10“. Аутор изложбе и текста у каталогу.

6. САЈТ МУЗЕЈА

За потребе сајта ЗМЈ у току 2023. године рађено на:

- 13 блогова
- 10 виртуелних изложби
- унетаједна изложба у архиву изложби
- припремани текстови других кустоса са објављивање на сајту
- остали послови на уређивању сајта

7. ЕДУКАТИВНО – ПРОПАГАНДНИ РАД

- Учешће у снимању емисија: „Гастрономад“, „Караван кроз Србију“, гостовање на Red TV, најавна манифестације „Музеји за 10“ за ТВ Коперникус Јагодина
- Вођење по поставци деце предшколског и школског узраста

8. ИЗЛОЖБЕ У ПРИПРЕМИ

- Ретроспективна изложба Илије Вукићевића - рад на тексту каталога

ПРИРОДЊАЧКО ОДЕЉЕЊЕ

Виши кустос Невена Цветковић

1. Обрада музејске грађе

Рад на допунској идентификацији и систематизацији узорака минерала из Минералашке збирке. Израда одговарајуће документације, уписивање података у нову инвентарну књигу и дигитализација грађе кроз Јединствен информациони систем (60 уноса података). Начињено је 40 снимка предмета. Консултације и провера идентификованих минералних врста са др Аленом Здравковић, кустосом Збирке минерала и стена на Рударско-геолошком факултету.

Одабир и припрема узорака минерала за будућу публикацију и изложбу под радним називом “*Геонаслеђе Јагодине и околине*”.

2. Прикупљање грађе

Учешће у раду *Комисије за набавку музејских предмета*.

Прикупљање узорака стена на терену у оквиру пројекта систематске археолошке проспекције јагодинског краја.

3. Презентација музеја и музејске грађе

Писање текстова на српском и енглеском језику за музејски блог.

Учешће Природњачког одељења ЗМЈ на 14. по реду научној манифестацији „Ноћ истраживача“ под слоганом „Светлост науке“ одржаној 29. септембра и представљање Минералашке збирке. Циљ радионице је био да се широј публици различитог узраста на пригодан начин приближи разноврсност минерала – хемијски састав минерала, разноликост боја и сложеност облика у којима се минерали јављају у природи.

4. Публиковање музејске грађе

У припреми:

Рад о примерку ендокранијалног калуца мозга носорога из Палеонтолошке збирке ЗМЈ, „*A natural brain endocast of the Middle Miocene Rhincerotinae from Lozovik (Levač basin, Central Serbia)*“ (на енглеском језику).

Припрема будуће публикације под радним називом “*Геонаслеђе Јагодине и околине*”, замишљене као водич кроз збирке Природњачког одељења ЗМЈ које чине покретни фонд геонаслеђа, са освртом на геолошки диверзитет нашег краја.

5. Теренска истраживања

Учешће у теренским истраживањима у оквиру пројекта систематске археолошке проспекције јагодинског краја која су обављена у периоду од 1. до 28. новембра 2023. године - стручни консултант, обилазак терена са циљем откривања потенцијално значајних минерализација - старих глиништа, старих рудишта, као прикупљања и идентификације узорака стена.

6. Сарадња са другим институцијама

Сарадња са Лабораторијом за биоархеологију Филозофског факултета у Београду у оквиру пројекта “ARCHAEOWILD: The Holocene History of Human-Wildlife Conflict and Coexistence: Archaeozoological, Archaeobotanical, Isotopic, Ancient DNA, Iconographic and Written Evidence from the Central Balkans” руководиоца др Соње Вуковић – припрема узорака костију и зуба јелена и мрког медведа сакупљених током истраживања на археолошком локалитету „Јеринин град“ у селу Војска за потребе анализе митохондријалне ДНК и анализе стабилних изотопа угљеника и азота.

Сарадња са др Аленом Здравковић, кустосом Збирке минерала и стена на Рударско-геолошком факултету у Београду на идентификацији узорака минерала из Минералашке збирке.

7. Територијални надзор

Члан тима за вршење редовног стручног надзора (над евидентирањем, обрадом, заштитом и чувањем музејске грађе) у музејима на територији надлежности Завичајног музеја Јагодина, као и у збиркама ван институција заштите.

У периоду од 01. 03. до 01. 11. 2023. године члан комисије која је извршила редовну ревизију музејских збирки у музеју „Хореум Марги – Равно“ Ћуприја. Израда наративног извештаја о извршеној редовној ревизији.

У периоду од 01. 03. до 14. 12. 2023. године члан комисије која је извршила редовну ревизију музејских збирки у Музеју угљарства Сењски Рудник. Израда наративног извештаја о извршеној редовној ревизији.

25. 12. 2023. године консултативни састанци у Ресавској библиотеци и Природњачком центру у Свилајнцу. Посета спомен кући Стевана Синђелића у селу Грабовац и цркви из 17. века у селу Гложане.

26. 12. 2023. године консултације у вези са редовном ревизијом музејских збирки и увид у степен реализације предложених мера у Завичајном музеју Параћин.

8. Рад са публиком

Стручно вођење индивидуалних посетиоца и група кроз Сталну поставку Музеја.

РАД СЛУЖБИ**Општа служба****Снежана Михајлов**

Основне активности ове службе су текући и административни послови (завођење разних докумената у деловодну књигу, израда разних решења за запослене, пријаве и одјаве, спискови запослених за исплату зарада, спискови запослених са распоредом за дежурство, за превоз запослених и друго), набавка потребних роба и материјала у складу са потписаним уговорима о јавној набавци или ван њих, израда разних статистичких и других извештаја важних за запослене раднике, фактурисање услуга Музеја (посета, тј. обављених екскурзија које нису плаћене готовински), продаја улазница, робе (реплика накита, новчића, разгледница и публикација) и услуга (издавање потврда, прелиставање старих примерака “Новог пута” и изнајмљивање галерије за изложбе), вођење евиденције о броју посетиоца, послови везани за обезбеђење зграде музеја и експоната, како у изложбеном простору тако и у депоима и галерији, обављање дежурстава приликом многих дешавања (отварање изложби, одржавање предавања и манифестација у Музеју), пријем и одлагање грађе са археолошких ископавања, уређење подрумског простора и депоа, курирски послови, послови одржавања зграде (разне поправке), као и послови редовног одржавања хигијене и уређења зграде Музеја, укључујући све њене делове.

Настављен је рад на уносу дигитализованих предмета у програму ЈИС, где је унесен издавачки попис музејских издања, настављен унос у књигу улазака, као и у првој половини године радило се на пројекту израде музејског сајта, који је сада активан и налази се на веб адреси www.jagodina.museum, што је захтевало доста рада на обрадама фотографија предмета и изложби, запослених у музеју, као и пратећих елемената који доприносе естетици сајта.

У 2023. Години реализовано све што је Стручни савет музеја предложио, пре свега везано за изложбену делатност:

Изложбе у Завичајном музеју – Галерија:

11.05.-11.06.2023. Слободан Штепић – слике

17.08.-20.09.2023. Археолошка изложба о резултатима археолошких кампања у 2022.

Октобар 2023. – Сењски Рудник – јубиларна изложба поводом 170 година од оснивања најстарије активног угљенокопа и Србији.

Гостовања:

07.04.- 05.05.2023. – Народни музеј Крушевац – Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите

15.05. – 29.06.2023. – Музеј Угљарства у Сењском Руднику - Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите

26.06. – 18.07.2023. – Музеј Хореум Марги – Равно у Ћуприји – Изложба копија фресака

03.07. – 17.07.2023. – Завичајни музеј/Културни центар Рума - Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите

09.11.2023. – ОШ “Раде Додић” у Милутовцу – Изложба о Душану Додићу

Значајно учешће извршиоца служби у 2023. години је и у редовном дежурству, а повремено и вођењу организованих група посетиоца кроз сталну поставку и изложбе на галерији. Када су у питању посете ту се пре свега мисли на организоване групе ученика основних и средњих школа из Општине, деце из прдшколских установа, одређенијих група које су у посети граду Јагодина као и појединачне, а што укупно износи 2747 посетиоца. Поред тога имамо ђачке екскурзије ученика из разних крајева Србије.

Табела годишњих активности:

Параметар	Број	Сума
Укупна посета	2747	-
Појединачно	715	76650
Појединачно без плаћања	206	-
Групне + екскурзије	2032	118950
Групно без плаћања	1239	-
Отварање изложби	99	-
Екскурзије	737	110550
Годишње улазнице	474	94800

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

Годишња зарада			290400		
месец	посета	промет	месец	посета	промет
ЈАН	74	9000	ЈУЛ	59	8650
ФЕБ	20	2650	АВГ	159	8650
МАР	150	20700	СЕП	558	13900
АПР	76	3350	ОКТ	130	94950
МАЈ	590	27050	НОВ	80	6550
ЈУН	620	92400	ДЕЦ	231	2550

У склопу пројеката Министарства културе, одрађена је финансијска и информатичка логистика кустоса, као и Министарства културе, са одобреним роком до 30.12.2023. године.

Поред наведених радова обављали су се послови периодичног сравњења стања, тј. обавеза према добављачима и потраживања према купацама, са рачуноводственом службом, као и праћење биланса стања за одређена конта упоређивањем са планираним за 2023. годину, редовно ургирање плаћања обавеза, праћење улазних и излазних фактура Завичајног музеја као и извода по текућим рачунима, као и праћење реализације по ЦРФ пројекту. Израда предлога ребаланса финансијског плана за 2023. годину и финансијски план за 2024. годину.

Отклањање разних кварова уз позивање одговарајућих мајстора, праћење списка дежурних радника и обавештавање директора о истом и стална организација послова запослених по службама.

Такође је и фирма "Елпинг" Сервисни центар из Београда извршила:

- Контролне прегледе инсталација и уређаја за аутоматско откривање и дојаву пожара, по налогу Министарства унутрашњих послова, Сектора за ванредне ситуације, Одељења за ванредне ситуације у Јагодина-Одсек за превентивну заштиту

Служба за просветно педагошки рад, дизајн и комуникацију

Ђорђе Филиповић

Током 2023. Завичајни музеј је реализовао две изложбе у својим просторијама и осам гостујућих изложби широм Србије, за чије потребе је рађен промо материјал и графичко опремање изложби, као и пратеће активности музеја на интернет презентацији истог, као што су најаве изложби, након отварања и виртуелне изложбе истих, као и разних блогова кустоса музеја о разним музеолошким и историјским темама.

У првој половини године урадио сам и фото документацију стања музејске зграде, за потребе израде пројекта реконструкције зграде, уснимљена су оштећења, као и разни слојеви боја којима је музеј био фарбан, а које су видљиве на местима где су зидови оштећени.

За потребе др Бранислава Цветковића урадио сам 34 интерполације/илустрације за потребе презентовања у разним стручним издањима у Србији и иностранству. За потребе Душка Грбовића и његове изложбе предвиђене за следећу годину поводом 70 год. Дана комедије скенирао сам до сада више од 500 докумената, фотографија, плаката, проспеката, а тај посао наставиће се и у наредној години. Са кустосом Јасмином Трајков обилазио сам и фотографисао стара здања, споменике и знаменитости у Јагодина и ближој околини.

Изложбе графички и маркетиншки опремане за потребе реализације музејских изложби у самом музеју и на гостовањима (хронолошки):

1. Генерал Душан Додић јунак Великог рата, Универзитетска галерија, Крагујевац, 12. јануар - 10. фебруар 2023. – урађено: каталог, плакат, позивница, веб најави.
2. Манастир Манасија - шест деценија истраживања и заштите, Крушевац, 07.04. - 05.05.2023. – урађено: деплијан, плакат, позивница, веб најави.
3. Генерал Душан Додић јунак Великог рата, Факултет за хотелијерство и туризам, Врњачка Бања, 18.04. – 22.05.2023. – урађено: плакат, веб најави.
4. Слободан Штепић – слике, Завичајни музеј Јагодина, 11. мај – 11. јун 2023. – урађено: веб најави, виртуелна изложба.
5. Музеји за 10, Завичајни музеј Јагодина 15-19. мај 2023. – урађено: плакат, веб најаве, презентација за Душка Грбовића.

6. Манастир Манасија - шест деценија истраживања и заштите, Музеј угљарства Сењски рудник, 16. – 30. јун 2023. – урађено: плакат, позивница, веб најава, фотографисање радионице.

7. Манастир Манасија - шест деценија истраживања и заштите, Завичајни музеј Рума, 3-17. јул 2023. – урађено: деплијан, плакат, позивница, веб најава.

8. Знаш шта смо радили прошле јесени? Археологија Завичајног музеја Јагодина у 2022. години, Завичајни музеј Јагодина, 17.08.2023. – урађено: плакат, позивница, веб најава, 12 изложбених паноа.

9. Генерал Душан Додић јунак Великог рата, Свечана сала Савеза Срба у Румунији, Темишвар, 12.09.2023. – урађено: плакат, веб најава.

10. Генерал Душан Додић јунак Великог рата, Милутовац, ОШ „Раде Додић“, 7 - 30. новембар 2023. – урађено: плакат, банер 80x200 цм, веб најава.

Блогови објављени на веб страници музеја (хронолошки):

1. In memo: Милица Станојевић (1956-2023), Јасмина Трајков
2. Култура сећања и заборав, Бранислав Цветковић
3. Цртице из живота једног кустоса..., Смиљана Додић
4. Која је зграда била најлепша палата предратне Јагодине?, Јасмина Трајков
5. Амајлија и сувенир, Бранислав Цветковић
6. Сарадња Завичајног музеја Јагодина и Лабораторије за биоархеологију у оквиру пројекта ARCHAEOWILD, Невена Цветковић
7. In memo: Бранислав Ђокић Кан (1947–2023), Јасмина Трајков
8. Гроф Монте Кристо међ' Србима, Бранислав Цветковић
9. Познати стрип аутор Александар Зограф покљонио разгледницу старе Јагодине нашем музеју, Јасмина Трајков
10. Гостовања изложбе „Манастир Манасија – шест деценија истраживања и заштите“ у 2023. години, Смиљана Додић
11. Урбан у урбанизму!?, Бранислав Цветковић
12. Која је то најтужнија фотографија из збирке Завичајног музеја Јагодина?, Јасмина Трајков
13. Где оде сусед?, Бранислав Цветковић
14. У Врњачкој Бањи отворена изложба о Душану Додићу, Душко Грбовић
15. Изложбом Слободана Штетића започиње овогодишња манифестација „Музеји за 10“, Душко Грбовић
16. Слободан Штетић – Слике, Јасмина Трајков
17. Обавештење о одлагању почетка манифестације “Музеји за 10”, Јасмина Трајков
18. У оквиру манифестације „Музеји за 10” изложба Завичајног музеја гостује у Музеју угљарства у Сењском Руднику, Смиљана Додић
19. У оквиру манифестације „Музеји за 10“ у Завичајном музеју предавање о Јагодини и околини у Балканским ратовима 1912–1913., Душко Грбовић
20. Археолошко – рестаураторска радионица “Археолошка слагалица” у Музеју угљарства у Сењском Руднику, Смиљана Додић
21. Промоција ратног дневника Душана Додића у Народној библиотеци у Белој Цркви, Јасмина Трајков
22. Додир музеја и гастрономије, Соња Перић
23. Министарство културе подржало један пројекат Завичајног музеја Јагодина, Јасмина Трајков
24. На 46. годишњем скупу Српског археолошког друштва презентован заједнички пројекат Завичајног музеја Јагодина и Археолошког института Београд, Соња Перић
25. Слика и историја у Србији средњег века, Бранислав Цветковић
26. Изложба о манастиру Манасија гостује у Руми, Јасмина Трајков
27. Јагодински музеј на Румском културном лету, Смиљана Додић
28. Листајући стару шгампу..., Бранислав Цветковић
29. Годишња доба, благостање, Бранислав Цветковић
30. Знаш шта смо радили прошле јесени? Археологија Завичајног музеја у 2022., Смиљана Додић
31. Чудо у Кани из Каленића – предрагоцени уникум, Бранислав Цветковић
32. Ученици јагодинске Гимназије у посети Завичајном музеју, Јасмина Трајков
33. Душан Додић други пут у Темишвару, Душко Грбовић

34. Усуд једног поклона, Бранислав Цветковић
35. Музеј у „Ноћи истраживача“, Јасмина Трајков
36. Без мира ни у смрти, Бранислав Цветковић
37. Поводом Дана Завичајног музеја додељене захвалнице поклонодавцима и сарадницима, Јасмина Трајков
38. Једини оригинални отисак?, Бранислав Цветковић
39. Душан Додић у Милутовцу, Душко Грбовић
40. Формирање подружнице Српског историјског друштва, Душко Грбовић
41. Петар Момировић – први Јагодинац историчар уметности, Бранислав Цветковић

Виртуелне изложбе објављене на веб страници музеја (хронолошки):

1. ЈАГОДИНСКИ ФОТОГРАФИ: Михаило Ђорђевић (1851-1891), ауторка: Јасмина Трајков
2. ЈАГОДИНСКИ ФОТОГРАФИ: Милан Вучић (1873–1937), ауторка: Јасмина Трајков
3. Уметници Поморавља: Нађа Миливојевић, ауторка: Јасмина Трајков
4. Слободан Штетић – Слике, ауторка: Јасмина Трајков
5. Уметници Поморавља: Милена Миленковић, ауторка: Јасмина Трајков
6. ЈАГОДИНСКИ ФОТОГРАФИ: Никола Татић (1962–2019), ауторка: Јасмина Трајков
7. ЈАГОДИНСКИ ФОТОГРАФИ: Слободан Штетић (1958), ауторка: Јасмина Трајков
8. ЈАГОДИНСКИ ФОТОГРАФИ: Зоран Мармаковић (1963), ауторка: Јасмина Трајков
9. ЈАГОДИНСКИ ФОТОГРАФИ: Борис Аиро (1963), ауторка: Јасмина Трајков
10. ЈАГОДИНСКИ ФОТОГРАФИ: Милосав Брајковић (1959), ауторка: Јасмина Трајков

Све странице на музејском сајту раде се паралелно на српском и енглеском језику, тако да смо једини музеј у Србији који има комплетан сајт двојезични, а не само парцијално или уопште. Током године унето је и приближно 80 музејских предмета у портфолио сајта.

Фототечка служба

Милосав Брајковић

У току 2023. године био сам ангажован на пословима фотографисања музејских предмета и музејске грађе по налозима кустоса за музејску фотодокументацију, као и за потребе објављивања у каталозима, зборницима, монографијама, књигама и другим радовима.

Сва фотографисања за потребе музејске фото документације и ове године рађена су по новим смерницама о дигитализацији у музејима, тако да су сви снимцирађени паралелно у (JPG i RAW) формату.

Од теренских снимања у току ове године са кустосима Душком Грбовићем и Браниславом Цветковићем сам ишао на градско гробље где сам снимао споменике за потребе објављивања у њиховим стручним радовима.

У току календарске 2023. године за потребе кустоса снимко сам 3248 дигитална снимка.

Библиотека служба

Снежана Деспотовић

Нове библиотеке јединице

Неговање културног наслеђа задатак је Музеја, па је набавна политика публикација оријентисана на литературу која музејским радницима омогућава парћење нових савремених резултата научног рада.

Библиотека набавља стручну литературу куповином, разменом и поклоном из више научних области: археологија, историја, историја уметности, етнологија.

У протеклој 2023-ој години разменом је добијено 39 публикација, од тога 24 монографских и 15 серијских наслова. Из области :

- науке и знања уопште 9 публикација,
- религије - 1
- друштвене науке - 4,
- Примењене науке - 1
- уметности - 6
- књижевности - 2

Матични број: 07127219 Регистарски број: 6179002142 Шифра делатности: 91.02 ПИБ: 101156265 Текући рачун: 840-37668-32

историје - 16.

Све публикације су заведене у књигу инвентара уз примену Међународних стандарда за библиографски опис публикација, за сваку врсту грађе појединачно, односно класификовањем публикација додељивањем бројева Универзалне децималне класификације (УДК).

Корисници Библиотеке ове године су били запослени у Завичајном музеју и колеге из установа културе.

Остале активности:

- сарадња са кустосима ради набавке и давања публикација на коришћење
- пружање стручне помоћи студентима и ученицима и издавање публикација при изради дипломских, матурских, семинарских радова
- сарадња са музејским установама, институтима, заводима ради размене публикација
- старање и спровођење техничко-заштитних мера за чување и одржавање библиотечког матерјала
- члан Сталне комисије за одређивање цене књига, публикација и других штампаних матерјала
- председник комисије која је извршила годишњи попис новчаних средстава и готовинских еквивалената, реплика, брошура и улазница.

Директор,

Србољуб Милетић, дипл. правник